

Ο ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΩΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΣΤΗΛΟΚΟΠΗΣ

Διὰ τῶν ἐπιμῶν Σημειωμάτων περὶ ἀρχαίων ἐλληνικῶν ἐπιγραφῶν ἐν μεσαιωνικοῖς κώδιξιν ἀπεδείχθη πασιφανῶς, ὅτι ἡ ἐπιγραφικὴ δὲν ἀρχεται ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ καὶ δὴ διὰ Κυριακοῦ τοῦ Ἀγκωνίτου, ἀλλ' ὅτι οὗτος οὐδὲν ἄλλο ἔπραξεν ἢ νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον, οὐ ἐπὶ μακρὰν σειρὰν αἰῶνων εἶχοντο ἐνδελεχῶς οἱ Βυζαντινοί. Πράγματι εἶδομεν, ὅτι ἐν Βυζαντίῳ ἀδιάπτωτος ἐξηκολούθησεν ἡ περὶ τὰς ἀρχαίας ἐπιγραφὰς διατριβή, συνεχισθεῖσα ἔπειτ' ἀραιῶς καὶ μετὰ μακρῶν διακοπῶν ὑπὸ τῶν τουρκοκρατουμένων Ἑλλήνων.

Οὕτω πολὺ πρὸ τοῦ Μουστοξύδου, τοῦ Πιττάκη, τοῦ Παγκαθῆ καὶ τοῦ Κουμανούδη πρέπει νὰ μνημονεύσωμεν, πλὴν τῶν ἀνωνύμων ἀντιγραφῶν ἀρχαίων ἐπιγραφῶν, ἂν μὴ τοῦ Ἀρέθα, ἀλλὰ τοῦ Ἰωάννου καὶ τοῦ Κωνσταντίνου Λασκάρεως, τοῦ Μιχαὴλ Σουλιάρδου, τοῦ Μιχαὴλ Σοφianoῦ, τοῦ Νικολάου Τουρριανοῦ καὶ τοῦ Ζαχαρίου Σκορδύλη Μαραφαῶ.

Τῶν δὲ ὑπὸ τοὺς Τούρκους ζησάντων Ἑλλήνων, ἐν οἷς ἐξέχει Ῥήγας ὁ Βελεστινλῆς, ὅστις ἐν τοῖς περιθεωρούμενοις τῆς μεγάλης αὐτοῦ Χάρτας περιέσωσέ τινὰς ἐπιγραφὰς ἐξ Ἀθηνῶν καὶ τῶν πατριῶν Φερῶν, ἐπιστημώτατος ἀνεδείχθη ὁ πολὺς ἐξ Ἰωαννίνων Μελέτιος. Οὗτος, τὸ μὲν πρῶτον χρηματίσας μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης, εἶτα δὲ Ἀθηνῶν, εἶνε γνωστὸς μάλιστα διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ συγγραφείσαν Ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν καὶ τὴν Γεωγραφίαν παλαιάν τε καὶ νέαν. Τὸ δὲ γεωγραφικὸν τοῦτο ἔργον, ἐκδοθὲν ἐν Βενετίᾳ τὸ μὲν πρῶτον παρὰ τῷ Νικολάῳ Γλυκῷ

¹ Νέου Ἑλληνομνήμενος Τόμ. Α' σ. 257 κ. ἑ., 385 κ. ἑ. Τόμ. Β' σ. 29 κ. ἑ.

καὶ τῷ 1728, τῷ δὲ δεύτερον τῷ 1807 παρὰ Πάνω Θεοδοσίου ἐπιμελεῖται τοῦ Ἀνθίμου Γαζῆ, προσθέντος καὶ τινὰς σημειώσεις, ἐνδιαφέρει ἡμᾶς ἐνταῦθα καθ' ὅσον ἀναφέρεται εἰς τὰς ἑλληνικὰς χώρας. Τούτων δὲ πραγματεύεται κατὰ σειράν τὴν Ἑπειρον, τὰς παρακειμένας τῇ Ἑπίρῳ νήσους τοῦ Ἰονίου πελάγους, Κέρκυραν, Λευκάδα, Ἰθάκην, Κεφαλληνίαν καὶ Ζάκυνθον, τὴν Ὀζωλαίαν Λοκρίδα, τὴν Δωρίδα, τὴν Φωκίδα, τὰ κατὰ τοὺς Ὀπουντίους καὶ τοὺς Ἐπικνημιδίους Λοκρούς, τὴν Βοιωτίαν, τὴν Ἀττικὴν, τὴν Πελοπόννησον, τὴν Θεσσαλίαν, τὴν Μακεδονίαν, τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους, τὴν Θράκην καὶ τέλος τὴν Μικρὰν Ἀσίαν.

Πηγὰς δ' ἔχει ὁ Μελέτιος τοῦτο μὲν τοὺς ἀρχαίους καὶ Βυζαντινοὺς συγγραφεῖς, τοῦτο δὲ τινὰς τῶν νεωτέρων, πρὸς δ' ἐπὶ τούτοις ἐν τισὶ τῶν χωρῶν τὴν ἰδίαν αὐτοψίαν.

Καὶ οἱ μὲν ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, εἰς οὓς ἀναφέρεται, εἶνε ὁ Ὅμηρος, ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Ξενοφῶν, ὁ Ἀριστοτέλης, Ἡρακλείδης ὁ Ποντικός, ὁ Πολύβιος, ὁ Στράβων, Διονύσιος ὁ περιηγητής, Διόδωρος ὁ Σικελιώτης, Δίων ὁ Χρυσόστομος, ὁ Φιλόστρατος, ὁ Πλούταρχος, ὁ Ἰώσηπος, Ἀριστείδης ὁ ῥήτωρ, ὁ Αἰλιανὸς, ὁ Πausanίας, ὁ Ἀθήναιος, ὁ Ἰούλιος Πολυδεύκης, οἱ Παροιμιογράφοι καὶ ἐκ τῶν Λατίνων ὁ Πλίνιος. Ἐκ δὲ τῶν Βυζαντινῶν ποιεῖται μνείαν τοῦ Σωκράτους, τοῦ Εὐαγρίου, Στεφάνου τοῦ Βυζαντίου, τοῦ πατριάρχου Νικηφόρου, τοῦ Σιφιλίνου, τοῦ Μιχαῆλ Γλυκᾶ καὶ τοῦ Χαλκοκονδύλη. Ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων ἀναφέρει τὸν Ducange, τὸν Λεουγκλάβιον, τὸν Μολέτιον καὶ τὸν Νίγρον. Ὁ δὲ ὑπ' αὐτοῦ μνημονευόμενος Σοφιανὸς εἶνε πάντως ὁ Νικόλαος, οὗ οἱ γεωγραφικοὶ Πίνακες τῆς Ἑλλάδος, ἔχοντες παρὰ τὰρχαῖα ὀνόματα τάντίστοιχα νεώτερα, ἐξεδόθησαν τὸ πρῶτον τῷ 1540¹.

Καὶ τῆς νομισματικῆς δὲ δὲν φαίνεται ὅλως ἄπειρος ὁ Σοφιανός. Οὕτω, περὶ τῆς Λευκάδος ὄντος τοῦ λόγου, λέγει· Οἱ

¹ *Σάρα* Νεοελληνικὴ φιλολογία σ. 141 κ. ἑ.

Λευκάδιοι ἐστάθησαν αὐτόνομοι, τῶν ὁποίων τὰ νομίματα ἔχουσι περιγραφὴν ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους, Λευκαδίων, καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἐν Δόρῳ, μὲ τρεῖς (οἷον εἰπεῖν) Κεφαλᾶς, σημαῖνον ἴσως τὰς τρεῖς πόλεις αὐτοῦ, ἐκ δὲ τοῦ ἀριστεροῦ ἐν Πρὸςωπον¹. Περὶ δὲ τῆς Ταρσοῦ λέγει· Ἀυτὴ ὠνομάσθη προσέτι καὶ Ἀνωϊανή, ὡς φαίνεται ἐκ νομίματος ἐλληνικοῦ Ἀνωϊῶνον Καρακάλλα τοῦ Ἀυτοκράτορος².

Περὶ δὲ πλείονα εἶνε τὰ χωρία, ἐν οἷς γίνεται λόγος περὶ λειψάνων ἀρχαίων μνημείων. Τὰ κυριώτατα τῶν τοιούτων χωρίων εἶνε τὰ ἑξῆς·

1) Περὶ Ἀμβρακίας· εἰς τὸν τόπον ὅπου φαίνεται σήμερον κρημνισμένη³.

2) Περὶ Ἁγίου Πέτρου τῆς Αἰτωλίας· εἰς τὸ ὅποιον φαίνονται ἔχνη πόλεως μεγάλης⁴.

3) Περὶ τῆς Κωνώπης ἐν Αἰτωλίᾳ· τῆς ὁποίας τὰ θεμέλια φαίνονται πλησίον τοῦ χωρίου Κωνωπίνας⁵.

4) Περὶ τῆς ἐν Λευκάδι Νηριτεῦ· μόλις σώζουσα ἔχνη τινὰ μέχρι τῆς σήμερον, ὡς περὶ καὶ ἡ Γέφυρα ταύτης⁶.

5) Περὶ τῆς ἐν Φωκίδι Βουλιῶδος· κειμένη ἐπὶ ὑψηλοῦ τόπου, ἄνω τοῦ Λιμένος αὐτῆς (τῆς βοιωτικῆς Θισβῆς) ἐπὶ σταδίου· ὁ δὲ ἐκεῖ ῥέων χεῖμαρρος, Ἡρακλεῖος ὀνομάζεται· φαίνονται ἔχνη τινὰ ταύτης εἰς τὸ Παραθαλάσσιον, ὑποκάτω ἀπὸ τὸ Δομπὸ τὸ Μοναστήριον⁷.

6) Περὶ τῆς Λαρύμνης· Ὑπερβαλόντες δὲ τὸ Πιῶον Ὁ-

¹ Μελετίου Γεωγραφία παλαιά καὶ νέα. Ἐκδ. 6' Τόμ. Β' σ. 300. Ἐνταῦθά τε καὶ κατωτέρω παραπέμπω εἰς τὴν πρόχειρόν μοι δευτέραν ἔκδοσιν, ἥτις εἶνε ἄλλως ἢ συνηθέστερον εὐρισκομένη ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις, τῆς πρώτης οὐσης σπανιωτέρας. Ἀλλὰ σημειωτέον, ὅτι ἐν τῷ Corpus Inscriptionum Graecarum αἱ παραπομπαὶ γίνονται εἰς τὴν πρώτην ἔκδοσιν.

² Ἐνθ' ἄν. Τόμ. Β' σ. 188.

³ Ἐνθ' ἄν. Τόμ. Β' σ. 288.

⁴ Ἐνθ' ἄν. Τόμ. Β' σ. 290.

⁵ Ἐνθ' ἄν. Τόμ. Β' σ. 291.

⁶ Ἐνθ' ἄν. Τόμ. Β' σ. 300.

⁷ Ἐνθ' ἄν. Τόμ. Β' σ. 314.

ρος, εὐρίσκομεν τὴν Λάρυμναν πόλιν, κοινῶς Λάρνες, τῆς ὁποίας τὰ ἔχνη φαίνονται, ὅπου εἶναι Λίμνη ἀγχιβαθῆς, ἐγγὺς τῶν Τειχῶν ταύτης, ἐξέρχεται ὕδωρ γλυφόν, κινητικὸν καὶ καθαριστικόν, πρὸς ὃ τρέχοντες πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, οἷς τὸ κατ' ἔτος, τὸν Μάϊον μῆνα, καὶ τὸν Αὐγουστον, καὶ πίνοντες ἐξ αὐτοῦ ποσότητες οὐκ ὀλίγην, εὐρίσκουσι τινὲς μὲν θεραπεῖαν παθῶν ἀνιάτων, τινὲς δὲ θάνατον, οἱ ἀλόγως αὐτῷ χρώμενοι¹.

7) Περὶ τῆς Κορωνείας· κειμένη ἐν ὑψηλῷ τόπῳ, τῆς ὁποίας ὁ τόπος Καμάρι τανῦν λέγεται, καὶ μόλις αὐτῆς ἔχνη τινὰ φαίνονται. Περὶ αὐτὴν ἐκτίσθησαν Ναοὶ Χριστιανῶν, ἐκ τῶν Λίθων ταύτης, ὧν οὐδεὶς σχεδὸν ἄνευ Ἐπιγραφῆς².

8) Περὶ τῆς Θίσβης (Κακούση) ἦν συγγέει μετὰ τῶν Θεσπιῶν· θαυμάσια φαίνονται τὰ τεῖχη αὐτῆς, καὶ τὰ περὶ αὐτὴν λελατομημένα Μνήματα³.

9) Περὶ τῆς Σκώλου· εἰς ἐκείνους ὁποῦ πηγένουσιν ἐκ Πλαταιῶν εἰς Θήβας, μετὰ τὴν Περόην (γρ. Ὠερόην) τὸν ποταμὸν, ἢ χεῖμαρρον, πρὸ τοῦ ν' ἀπεράσῃσι τὸν Ἀσωπὸν ποτ., παρ' αὐτὸ τὸ ῥεῦμα, κάτω ὅσον σταδίους 40., εἶναι τὰ ἔχνη τοῦ Σκώλου πόλεως ποτέ⁴.

10) Περὶ τῆς Ἐλευστίνος· Οὐτιος ὁ Ναὸς τῆς Δήμητρος (τῆς ὁποίας τὸ Ἄγαλμα σώζεται μέχρι τοῦ νῦν, μέγα ὄν καὶ στέφανον ἐσχηματισμένον ἔχον, ἀξιόβαρον αὐτῇ.) εἶναι τανῦν Ἐρίπειον. Εἰς ταῦτα δὲ ὑπεσημείωσεν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐκδόσει ὁ Ἄνθιμος Γαζῆς περὶ τοῦ ἀγάλματος τῆς Δήμητρος τάδε· Κατὰ δυστυχίαν καὶ τοῦτο τὸ τίμιον λείψανον τῆς ἀρχαιότητος, πρὸς τοῖς ἄλλοις, μᾶς τὸ ἐπῆραν οἱ Ἄγγλοι περὶ τὸ 1802, σωτήριον ἔτος⁵.

¹ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 333.

² Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 341.

³ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 342.

⁴ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 343.

⁵ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 353.

11) Περὶ τοῦ Πειραιῶς· Πόρτο Λεῶνε, ἀπὸ τῶν Λεόντων τῶν Λιθίνων, μεγάλων ὄντων καὶ ἀξιολόγων, οἱ τινες ἔκειντο περὶ αὐτὸν τὸν Λιμένα, ἀηφθέντες ἐκεῖθεν ὑπὸ τῶν Βενετικώνων μετὰ τὸ λεηλατήσαι τὰς Ἀθήνας. Εἰς ταῦτα δ' ὑπεσημείωσεν ὁ Γαζῆς· Κεῖνται τανῦν οὗτοι οἱ Λέοντες εἰς τὸ προπύλαιον τοῦ Νεωρίου τῆς Βενετίας¹.

12) Ὁμοίως περὶ τοῦ Πειραιῶς· Φαίνονται τανῦν εἰς αὐτὸν λιθάρια μόνον καὶ ἔγχη Οἰκιῶν, καὶ Οἰκοδομημάτων καὶ φρέατα ξηρὰ πολλότατα².

13) Περὶ τῆς ἀττικῆς Οἰνός· τανῦν κεῖται Ἐρίπειον, κοινῶς καλούμενον Μιούπολι, καὶ Πειρογεράκι, πλησίον χειμάρθου τινός, ὅστις ὅταν ἐπλημμύρῃζεν ἐκ τῶν ὑείων, μεγάλην βλάβην ἀπετέλει εἰς τὸν Κάμπον³.

14) Περὶ τῶν Ἀθηνῶν· Ἦτιον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν ἑξακοσίων καὶ τὸ Πρυτανεῖον, καὶ ἄλλα παραπλήσια ἀξιόλογα. Ἐκ τῶν ὁποίων ἔγχη τινὰ μέχρι τῆς σήμερον σώζονται, ἐμφαίνοντα τὴν ἄκραν αὐτῶν μεγαλοπρέπειαν⁴.

15) Περὶ τοῦ Ἄργους· Ναὸς τῆς Ἥρας ἐν τῇ ὁδῷ, ὅπου φαίνονται νῦν αἱ Κολῶναι⁵.

16) Περὶ τοῦ ἐν Ἀργολίδι Γενεσίου πεδίου· ἄνω αὐτοῦ τοῦ πεδίου ἦτιον ὁ Ναὸς τοῦ Γενεσίου Ποσειδῶνος, ὅπου τανῦν εἶναι ὁ Ναὸς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἦτοι τὸ Μοναστήριον τῆς Δουκοῦ⁶.

17) Περὶ Νεοχωρίου τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Μαγνησίας· Μεταξὺ τῶν Μηλιῶν καὶ τοῦ Νεοχωρίου εἶναι τόπος χαριέστατος Δυκομάγγανον λεγόμενος, ὅπου φαίνονται τὰ εἶρητια, τοῦ

¹ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 354.

² Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 355.

³ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 356.

⁴ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 359.

⁵ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 423.

⁶ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 424.

Ναοῦ τοῦ Διὸς, τὸν ὁποῖον οἱ Χριστιανοὶ ναὸν τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐπωνόμασαν ¹.

18) Περὶ τῆς Ἀμφιπέλειος· ἴσως νὰ εἶναι αὕτη ἡ Παλαιὰ πόλις, τῆς ὁποίας τὰ λείψανα φαίνονται τανῶν ἐγγὺς τῶν ἐκβολῶν τοῦ Στρομόνος ποταμοῦ ².

19) Περὶ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ Οἰσύμης· ἡ Οἰσύμη εἶναι τὸ ἄνω τῆς Καβάλας κρημισμένον κάστρον ³.

20) Περὶ τῶν Φιλίππων· ἡ ὁποία τανῶν εἶναι ἔρημος, καίτοι τὸ πάλαι περίφημος, τὸ αὐτὸ ὄνομα μέχρι τοῦ νῦν σώζουσα, τῆς ὁποίας τὴν λαμπρότητα φανερόνουςι τὰ λείψανα ταύτης καὶ τὸ Ἀμφιθέατρον ⁴.

21) Περὶ τῆς Πέλλης· ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ὅτι ἡ Πέλλα νὰ μὴ εἶναι τὰ Γιαννιτῶν, ὡσὰν ὁποῦ αὕτη ἡ πόλις ἐκατοικίσθη καὶ ἐθεμελιώθη εἰς τὸν καιρὸν, ὁποῦ ἄρχησαν οἱ Τοῦρκοι, ἀλλὰ νὰ ἦτον ἐκεῖ ὁποῦ τανῶν λέγεται τὰ Παλάτια, τὸ ὁποῖον φαίνεται καὶ ἀληθέστερον ⁵.

22) Περὶ τῆς Πάρου· ἐν αὐτῇ ποτὲ ἦτον Βωμὸς ἢ Ἱερὸν, τοῦ ὁποίου ἡ καθεμία πλευρὰ ἐκρίνειτο ἐνὸς σταδίου ἀντὶ αὐτοῦ τανῶν εἶναι Ναὸς περικαλλῆς τῆς Θεοτόκου, Ἐκατονιαπυλιανὴ καλούμενος ⁶. Καὶ κατωτέρω· Τὸ παλαιὸν κάστρον, ὅπερ ἠδαφίσθη ὑπὸ τοῦ Μπαρμπαρόσσα, Κέφαλος κοινῶς ἐκαλεῖτο ⁷.

23) Περὶ τῆς Δήλου· εἰς τὴν ὁποίαν φαίνονται λείψανα μέχρι τοῦ νῦν τοῦ περιφήμου Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἄλλων ἀρχαιοτήτων, καὶ διαφόρων ἀγαλμάτων ⁸.

¹ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 454. Ταῦτα εὐρίσκονται ἐν μακρᾷ Σημειώσει περὶ Θεσσαλίας γραφίσθῃ ὑπὸ τοῦ Γαζῆ ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐκδόσει.

² Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 465.

³ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 465.

⁴ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 466.

⁵ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 473.

⁶ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Γ' σ. 49.

⁷ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Γ' σ. 20.

⁸ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Γ' σ. 37.

24) Περὶ τοῦ παρὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν λιμένος τῆς Δάφνης· ὁ ἐν τῇ Εὐρώπῃ Φάρος, ἦτοι τὸ Φανάρι τῆς Ρούμελης, πλησίον τοῦ ὁποίου ἀνωρθώθη ἡ Στύλη, ἐπιγραφὴν ἔχουσα λατινικὴν, Ὁκταυῖανου, ἣτις τανῦν πεομένη ἐνδον τῆς θαλάσσης κεῖται ¹.

25) Περὶ τῆς Καζίκου· κατεκρημνίσθη ὑπὸ σειμοῦ μεγάλου, ὁμοῦ καὶ μετὰ ἄλλας πόλεις τῆς Βιθυνίας· ὁμοίως καὶ ὁ θαυμασίος Ναὸς αὐτῆς, τοῦ ὁποίου οἱ κίονες ἦσαν τετραόγιοι τὸ πάχος, τὸ δὲ ὕψος 50 πήχεων, ἕκαστος πέτρας μιᾶς κατὰ τὸν Ξιφλίτον. Τανῦν ὀλοτελῶς ἐξέπεσε τῆς ἀρχαίας λαμπρότητος, σώζεται ὁμοῦ ὁ θρόνος τοῦ Μητροπολίτου ².

26) Περὶ τῆς Ῥόδου· Ἐκτιστε δὲ (μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων ἄλωσιν) ἐστειρεύθη πάντων τῶν ἐν αὐτῇ ἀρχαίων. Ὅσα δὲ ἔχγη σώζονται, φανερόνους τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἄνωθεν Ναζηραίων ³.

Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ σημειώματα σχετικὰ πρὸς λείψανα ἀρχαιοτήτων εὐρίσκονται παρὰ τῷ Μελετίῳ συνδεόμενα πρὸς ἀναγραφὴν ἐπιγραφῶν, ἅτινα θέλω παραθέσει κατωτέρω.

Εἰς τὰς ἀρχαίας δ' ἐπιγραφὰς πολὺ μᾶλλον παντὸς ἄλλου μνημείου προσέσχεν ὁ Μελέτιος τὸν νοῦν, διὸ καὶ ἔκρινε ταύτας ἀξίας ἰδίας μνείας ἐν αὐτῇ τῇ ἐπιγραφῇ τῆς Γεωγραφίας, ἣτις λέγεται *Συλλεχθεῖσα ἐκ διαφόρων Συγγραφέων Παλαιῶν τε καὶ Νέων καὶ ἐκ διαφόρων Ἐπιγραφῶν τῶν ἐν Λίθοις*.

Γίνεται δὲ παρὰ τῷ Μελετίῳ μνεία ὀγδοήκοντα καὶ ἕξ ἐν ὄλῃ ἀρχαίων ἐπιγραφῶν, ἀνίσως διανενημμένων κατὰ τὰς διαφόρους ἐλληνικὰς χώρας. Εἶνε δ' αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται αἱ ἑξῆς·

1) Ἐν Ἀνακτορίῳ Ἀκαρνανίας. Ἀντὶ τοῦ Ἀνακτορίου ὁ Μελέτιος ποιεῖται λόγον ἐκ πλάνης περὶ Ἀλυζείας, λέγων· « Λέγονται τῶρα τὰ κρημνίσματα αὐτῆς κοινῶς Ἀιλιάς εἰς τὴν

¹ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Γ' σ. 99.

² Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Γ' σ. 130.

³ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Γ' σ. 226.

Βόνιτζα. . . . Εἰς αὐτὸ τὸ χωρίον εὐρίσκονται μέχρι τῆς σήμερον πολλαὶ ἀρχαιότητες. Ἡμεῖς καὶ ἐγὼ ἐν τοῖς ἄλλοις, εἰς ἓνα λίθον ἐτοῦτο τὸ Ἐπιγράμμα, εἰς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους.

ΜΑΧΑΤΑΣ ΠΟΗΣΕ

» Τὸν Διὸς Ἀλκμήνης τε . Γόνον . τιμαῖσιν . ἀέξων,
 » Γίος Λασθένεος . στήσεν, Ἄγαλμα τόδε.
 » Μνήμην . ἀθάνατον . σώζων . Πατρός τε . καὶ αὐτοῦ
 » [Λαφάνεος κλεινῶ] Λοξείου ἐν Τεμένει»¹.

Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἀνέγνω καλῶς ὁ Μελέτιος, μεγαλογραφῆσας ἐν οὐ δέοντι τὴν λέξιν Γόνον καὶ προσθεῖς πού καὶ κου τὰς περιττὰς στιγμάς ἐν τῇ ἐκδόσει. Μόνον δ' ἐν τῷ τελευταίῳ στίχῳ τοῦ ἐπιγράμματος οὐκ οἶδαμεν διὰ τίνα λόγον παρέλιπε τὰς ἀνωτέρω ἐν ἀγκύλαις παρατεθείσας λέξεις. Ἡδὴ δὲ πρὸ τοῦ Μελετίου ἐξέδωκε τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἐσφαλμένως ὡς κερκυραϊκὴν ὁ Montfaucon ἐκ τῶν ἀντιγράφων τοῦ Ἀποστόλου Ζένου², μετ' αὐτὸν δὲ ἄλλοι πολλοὶ, ἕως ἐξεδόθη τελευταῖον ὑπὸ τοῦ Dittenberger³.

2) Ὁμοίως ἐν Ἀνακτορίῳ « Εἰς αὐτὴν τὴν Βόνιτζαν φαίνονται ἀκόμη ἔχνη δύο πόλεων μεγάλων, ἡ μία εἰς τὴν Κερκυραποῦλαν, ἡ ἄλλη εἰς τὸν Ἅγιον Βασίλειον, ὅπου εὔρον ἐπιγραφὰς τοιαύτας ἐν τινι ἀξιολόγῳ λίθῳ » *Τελλίας Πυθίωνος* «⁴.

Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην, ὀρθῶς ἀναγνωσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Μελετίου, ἐσφαλμένως ὡς κερκυραϊκὴν ἐξέδωκε πρὸ τοῦ Μελετίου ὁ Montfaucon⁵, μετ' αὐτὸν δ' ἐξεδόθη ὑπ' ἄλλων καὶ τελευταῖον ὑπὸ τοῦ Dittenberger⁶.

¹ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 289 κ. ε.

² Montfaucon Diarium Italicum σ. 426.

³ Inscriptiones Graecae Phocidis Locridis Aetoliae Acarnaniae Insularum Maris Ionii. Ἐν Βερολίῳ. 1897 σ. 127 ἀρ. 523.

⁴ Ἐνθ' ἀν. Τόμ. Β' σ. 291.

⁵ Diarium Italicum σ. 425.

⁶ Ἐνθ' ἀν. σ. 128 ἀρ. 528.

3) Ὁμοίως ἐν Ἀνακτορίῳ « ἐν ἑτέρῳ δέ » Ἡράκλειτος Τυανεύς ἐτῶν ο' χαῖρε »¹.

Καὶ ταύτην τὴν ἐπιγραφὴν, ὀρθῶς ὑπὸ τοῦ Μελετίου ἀναγνωσθεῖσαν, ἀνεπιστάτως εἶχε τάξει πρὸ αὐτοῦ ἐκδοῦς ὁ Montfaucon² εἰς τὰς κερκυραϊκὰς. Μετὰ δὲ τὸν Μελέτιον ἐξέδωκαν ἄλλοι τε καὶ ὁ Dittenberger³.

4) Ἐν Κερκύρα· « εὕρισκονται ἐπιγραφαὶ ἔχουσαι οὕτως » Πόλις Γερμανικὸν Καίσαρα Τιβερίου Καίσαρος Υἱὸν, Σεβαστοῦ Καίσαρος Υἱὸν, Ὑπατεύοντα θεοῖς »⁴.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη, ἣν ὀρθῶς ἐξέδωκεν ὁ Μελέτιος, εὐρηταὶ ἐγγεγλυμμένη ἐπὶ τῆς βάσεως ἀνδριάντος τοῦ Γερμανικοῦ ἐκ Κερκύρας ἀπαχθέντος εἰς Βενετίαν καὶ νῦν ἀποκειμένου ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Οὐηρώνας. Πρὸ δὲ τοῦ Μελετίου ἐξέδωκεν αὐτὴν μετὰ σφαλμάτων ὁ Μαρμοράς⁵, εἶτα δὲ ὁ Spon⁶ καὶ ὁ Montfaucon⁷. τελευταῖον δ' ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Dittenberger⁸.

5) Ὁμοίως ἐν Κερκύρα· « καὶ ἑτέρα » Ἰουλίαν Θεοδώραν ἀρετῆς ἔνεκεν θεοῖς⁹.

Τὴν ὀρθῶς ὑπὸ τοῦ Μελετίου ἐκγραφεῖσαν ἐπιγραφὴν ταύτην ἐξέδωκαν πρὸ αὐτοῦ ὁ Spon¹⁰ καὶ ὁ Montfaucon¹¹. τελευταῖος δ' ἐξέδωκεν αὐτὴν ὁ Dittenberger¹².

6) Ὁμοίωξ ἐν Κερκύρα· « καὶ ἑτέρα » Ἀ πόλις Μάρκον

¹ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 291.

² Ἐνθ' ἄν. σ. 424.

³ Ἐνθ' ἄν. σ. 428 ἀρ. 529.

⁴ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 297.

⁵ Andrea Marmora Storia di Corfù. Ἐν Βενετίᾳ. 1672 σ. 122.

⁶ Voyage d'Italie, de Dalmatie, de Grèce et du Levant Τόμ. Γ' μέρ. α' σ. 83.

⁷ Ἐνθ' ἄν. σ. 426.

⁸ Ἐνθ' ἄν. σ. 161 κ. ε. ἀρ. 724.

⁹ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 297.

¹⁰ Voyage κτλ. Τόμ. Γ' μέρ. α' σ. 85.

¹¹ Ἐνθ' ἄν. σ. 422.

¹² Ἐνθ' ἄν. κ. 164 ἀρ. 734.

Καλη . . . . . *Γαίου υἱὸν Βύβλον τὸν Πάτρονα*, καὶ εὐεργέτα
Ἐρμῆ Ἡρακλεῖ ¹.

Ἐξεδόθη πρὸ τοῦ Μελετίου ὑπὸ τοῦ Spon ² καὶ τοῦ Montfaucon ἐκ τῶν ἀπογράφων τοῦ Ἀποστόλου Ζένου ³. Πρῶτος ἔ Βüeckh ⁴ τὸ τέως ἡμιεξίτηλον ὄνομα *Καλη* . . . . τὸ ὑπὸ τοῦ Maffei ⁵ συμπληρωθὲν κακῶς εἰς *Καλήμιον* ἐπηνώρθωσεν εἰς *Καλιόρμιον*. Οὐδ' εἶνε τοῦτο τὸ μόνον λάθος τοῦ Μελετίου, γράψαντος, καθ' ἃ καὶ ὁ Spon, καὶ *Πάτρονα* ἀντὶ *Πάτρονα* καὶ *εὐεργέτα* ἀντὶ *εὐεργέταν* καὶ παραλείψαντος μετὰ τὸ *Ἐρμῆ* τὸ *καί*, ὅπερ πρῶτον εὐρίσκεται παρὰ τῷ Paciaudi ⁶.

Σημειωτέον, ὅτι ὁ Muratori ⁷ λέγει, ὅτι ἡ στήλη εὐρίσκετο ἐν Βενετίᾳ παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ Ζένῳ. Ὁ δὲ Paciaudi ⁸ ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐξέγραψε τὸν λίθον τῷ 1746 ἐν τῷ κατὰ τὴν Βενετίαν μεγάρῳ τοῦ Ζένου. Ἀλλὰ τὴν βεβαίωσιν ταύτην διαμφισθητεῖ ὁ Μουστοξύδης ⁹. Ὅπωςδὴποτε οὐδαμῶς δικαιούμεθα νὰ ὑποπτεύσωμεν, ὅτι ὁ Μελέτιος ἐξέγραψεν ἐκ τοῦ Montfaucon, τοῦ Spon ἢ τοῦ Wheeler τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην καὶ τὰς ἄλλας ὅσαι εὐρηγνται ἐκδοδομέναί πρὸ αὐτοῦ παρὰ τινι τῶν ἀρχαιολόγων τούτων. Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν, ὅτι ὁ Μελέτιος συνέταξε τὴν Γεωγραφίαν αὐτοῦ πολλὰ ἔτη πρὸ τῆς ἐκτυπώσεως τῆς πρώτης ἐκδόσεως, ὀκτὼ ὄλα ἔτη περὶ τὴν σύνταξιν αὐτῆς διατρέψας ¹⁰, ἰδίως δὲ ἀσχοληθεὶς περὶ αὐτὴν

¹ *Μελετίου Γεωγραφία* Τόμ. Β' σ. 297.

² *Voyage* Τόμ. Γ' σ. 84 - *Recherches d'antiquités* σ. 118 καὶ *Miscellanea eruditionis antiquae* σ. 14.

³ *Ἐνθ'* ἀν. σ. 425.

⁴ *Corpus Inscriptionum Graecarum* ἀρ. 1880.

⁵ *Critic. lapid.* III σ. 127.

⁶ *Monumenta Peloponnesiaca* Τόμ. Β' σ. 33.

⁷ *Novus Thesaurus Inscriptionum* Τόμ. Β' σ. DLIII, 1.

⁸ *Paciaudi* ἔνθ' ἀν.

⁹ *Delle Cose Corciresi* σ. 223.

¹⁰ Ἴδε τὸν πρόλογον *Τὰς ἐντευξομέναις ἐν Γεωγραφίᾳ* ἐκδ. 6' Τόμ. Α' σ. 3.

ἀπὸ τοῦ 1696 μέχρι τοῦ 1699¹. Ἄλλ' οὐχ ἤττον τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην δὲν εἶθε ὄλωσ' ἀπίθανον νὰ εἶδεν ἐν Βενετίᾳ.

7) Ὁμοίως ἐν Κερκύρᾳ· « Ἐν δὲ τῇ Παλαιόπολει ἐπὶ τῆς Πύλης τῆς ἐκεῖσε ἐκκλησίας

» Πίστιν ἔχων Βασιλείαν ἐμῶν μενέων συνέριθον
Σοὶ Μάκαρ Ὑψιμέδον τόνδ' Ἱερὸν ἔκτισα Ναόν·
Ἑλλήνων Τεμένη καὶ Βωμοὺς ἐξαλαπάξας
Χειρὸς ἀπ' οὐτιδανῆς Ἰοβιανὸς ἔδνον Ἄνακτι »².

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη σώζεται ἔτι κατὰ χώραν. Ἐπὶ τοῦ λίθου φέρεται ΒΑΣΙΛΙΑΝ καὶ ΝΗΟΝ ἀντὶ τῶν παρὰ τῷ Μελετίῳ Βασιλείαν καὶ Ναόν Ταύτην ἐξέδωκαν πρὸ τοῦ Μελετίου ὁ Spon³ καὶ ὁ Montfaucon ἐκ τῶν ἀντιγράφων τοῦ Ἀποστόλου Ζένου⁴· τελευταῖον δ' εὑρήται παρὰ τῷ Dittenberger⁵.

8) « Εἰς τὸ Ἀκρωτήριον τῆς Κεφαλληνίας, Πισκάρδο τανῦν καλούμενον, εὑρέθη Ἐπιγραφὴ τοιαύτη· « Τίτος Φλαῦιος Διονύσιος ἐνορκίζομαί σοι τὸν σεβάσιον ὄρκον, μηδενὶ ἐξὸν εἶναι, ἀνοίξαι ταύτην τὴν σορὸν Ὀλυμπιάδος· εἰ δέ τις ἀνοίξῃ, δώσῃ τῷ φίσκῳ δεινάρια διςχίλια πεντακόσια, καὶ ὑφέξει λόγον ἀσεβείας »⁶.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη, ἦν ἀνακριθέστερον τοῦ Μελετίου ἐξέδωκε πρὸ αὐτοῦ ὁ Montfaucon⁷ καὶ τελευταῖος ἐπ' ἐσχάτων ὁ Dittenberger⁸. μετενεχθεῖσα ἐκ Κεφαλληνίας εἰς Κέρκυραν, ἀπεκομίσθη ἐκεῖθεν εἰς τὴν ἐν Βενετίᾳ συλλογὴν τοῦ Ἀποστόλου Ζένου καὶ ἐξ αὐτῆς εἰς τὸ ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Ναυμιανὸν μου-

¹ Ἴδε Ἀνθίμου Γαζῆ Βίον τοῦ Μελετίου ἐν Γεωγραφίᾳ ἐκδ. 6 Τόμ. Α' σ. 11'.

² Αὐτόθι.

³ Voyage κτλ. Τόμ. Γ' μέρ. α' σ. 82.

⁴ Ἐνθ' ἀν. σ. 429.

⁵ Ἐνθ' ἀν. σ. 161 ἀρ. 721.

⁶ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 303

⁷ Ἐνθ' ἀν. σ. 424.

⁸ Ἐνθ' ἀν. σ. 140 ἀρ. 643.

σειον. Ἄλλ' ὑπάρχουσι τινὰ τὰ ἄπορα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν μετακομίσεων τούτων τοῦ λίθου. Μαρτυρουμένης τῆς ἐκ Κερκύρας εἰς Βενετιάν μετακομίσεως τῷ 1700¹, ἀναγκαίως πρέπει νὰ ποδεχθῶμεν, ὅτι ἰκανὸν ὅπως ὅποτε χρόνον πρὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου εὐρίσκετο ὁ λίθος ἔτι ἐν Κεφαλληνίᾳ, ὅπου προφανῶς εἶδεν αὐτὸν ὁ Μελέτιος, ὅστις οὐ μόνον ὀρθότερον τοῦ Montfaucon ἐξέγραψεν αὐτὸν, ἀλλ' εἶνε καὶ ὁ μόνος ῥητῶς μνημονεύων τοῦ τόπου ἐν ᾧ εὐρίσκετο κατὰ χώραν.

Ἐν δὲ τῇ ἀναγνώσει τοῦ Μελετίου ὑπάρχουσι τὰ ἐξῆς λάθη ἑνορκίζομαι ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ λίθου ἑνορκίζομαι, Σεβάσιοι δοκῶν ἀντὶ Σεβάσιον δοκιον, ἀνοιῖσαι ἀντὶ ἀνῶσαι, ἀνοιῖξ ἀντὶ ἀνῶξι, φίσκω δεινάρια ἀντὶ φίσκω δηνάρια, διςχίλια ἀντὶ διςχειλία, ὑφέξει ἀντὶ ὑφέξι

9) Ἐν Πανοπεὶ τῆς Φωκίδος: «Λέγεται κοινῶς ἡ ὑπ' αὐτῇ κώμη, Ἅγιος Βλάσιος: εὑρον ἐν τινὶ λίθῳ ἔνδον αὐτῆς, ἐπιγραφὴν Ἐπ' Ἐουδάμω κτλ.»²

Τῆς στήλης, ἐφ' ἧς ταῦτα μόνα καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦτο ἐπιγεγραμμένον, σωζομένης πλήρους, ὅτ' ἐξέγραψε πρῶτος τὴν ἐπιγραφὴν ὁ Μελέτιος, σώζεται νῦν μόνον τὸ δεξιὸν ἡμῶν, ἐξ οὗ ἐπανορθοῦται τὸ ὄνομα εἰς *Ἐνθουδάμω*. Μετὰ τὸν Μελέτιον ἐξέδωκαν αὐτὴν ὁ Böckh³, ὁ Lebas⁴ καὶ ὁ Dittenberger⁵.

10) Ἐν τῇ κατὰ τὴν Φωκίδα μονῇ τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ τοῦ Στειριώτου: «Ἐν τισὶ λίθοις τοῦ Ἱεροῦ ἀνέγνω ἐπιγραφὰς τοιαύτας, «Θεοῖς Σεβαστοῖς, καὶ τῇ πόλει, τὴν Κορήνην καὶ τὸ πρὸς τοὺς Βαθμοὺς, καὶ τὸ Ἐποίκιον Ξενοκράτης καὶ Εὐμαρίδας ἀνέθηκαν ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ τὴν τοῦ ὕδατος εἰσαγωγὴν»⁶

¹ Dittenberger ἐνθ' ἀν.

² Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 314.

³ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1739.

⁴ Inscriptions Τόμ. Β', σ. 167 ἀρ. 809.

⁵ Ἐνθ' ἀν. σ. 20 ἀρ. 76.

⁶ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 315 κ. ε.

Εὑρηται πρὸ τοῦ Μελετίου ἐκδεδομένη παρά τῷ Spon¹ καὶ τῷ Wheeler². Ἴδε αὐτὴν νῦν παρά τῷ Böckh³ καὶ τῷ Dittenberger⁴. Σώζεται νῦν ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ τετραυραυμένη εἰς δύο μέρη, μικρὸν δὲ τεμάχιον ἐν τῷ μέσῳ ἐξέλιπεν.

11) Ἐν Ἀμβρῶσσῳ τῆς Φωκίδος, τῷ νῦν Διστόμῳ « Ἀνέγνων ἐκεῖ ἐπιγραφὰς τοιαύτας » *Ἀυτοκράτορα Καίσαρα Μανρωάλιον* (γράφει *Μ(ᾶρκον) Αὐρήλιον*), *Κόμοδον Ἀντωνεῖνον Ἀυτοκράτορος Καίσαρος λ.* (γράφει *Λ(ο)υ(κίου)*), *Σεπτιμίου Σεουήρου Ηερίνακος Σεβαστοῦ Ἀραβικοῦ Ἀδιαβηνικοῦ παρθικοῦ*, *μεγίστου ἀδελφοῖν* (γράφει *ἀδελφόν*), *ἡ πόλις Ἀμβρωσσέων ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἀνιέρωτος τοῦ ἀνιέρωτος καὶ εὐτυχεστάτου τοζηθοῦ . . . . ἐπιμεληθὲν . . . . ρος τοῦ ἀρχοτος* (γράφει *το[ῦ] Ζήθου ἐπιμεληθέντος τοῦ ἀρχοντος Ἀν[τέ]ρωτος*) *ψβ* (= *ψηφίσματι βουλής*) »⁵.

Ἴδε μετὰ τὸν Μελέτιον ἐκδεδομένην τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην παρ' ἄλλοις τε καὶ τῷ Böckh⁶ καὶ Dittenberger⁷.

12) Ὁμοίως ἐν Ἀμβρῶσσῳ « Ἐν ἄλλῳ λίθῳ » *Ἀυτοκράτορα Νέρωνα* (γράφει *Νέρ[ου]α*) *Τραϊανὸν Καίσαρα Σεβαστὸν Γερμανικόν, ἡ Βουλὴ καὶ ὁ Δῆμος Ἀμβρωσσίων* (γράφει *Ἀμβροσσίων*)⁸.

Ἴδε αὐτὴν ἐκδεδομένην μετὰ τὸν Μελέτιον παρ' ἄλλοις τε ὡς καὶ τῷ Böckh⁹ καὶ Dittenberger¹⁰.

13) Ὁμοίως ἐν Ἀμβρῶσσῳ « Καὶ ἐν ἄλλοις » *Ἀλκαῖος*

¹ Voyage Τόμ. Γ' τέρ. 5 σ. 10.

² A journey into Greece. Ἐν Λονδίῳ. 1682 σ. 323.

³ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1730.

⁴ Ἐνθ' ἄν. σ. 13 ἀρ. 47.

⁵ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 316.

⁶ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1736.

⁷ Ἐνθ' ἄν. σ. 6 ἀρ. 18.

⁸ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 316.

⁹ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1734.

¹⁰ Ἐνθ' ἄν. σ. 5 ἀρ. 17.

Ἀμβροσίου (γράφει Ἀμπροσίου) Αἰυρίδαμος Σάραπι (τόνισον Σαράπι) Ἴου Ἀνουβι : τόνισον Ἀνουβι), ἀριστοαδας . . . . .
πριακον (γράφει τὴν πασιτάδα καὶ τὸ προίτυλον)»¹.

Ἰδε αὐτὴν ἐκδεδομένην μετὰ τὸν Μελέτιον ὀρθότερον ὑπ' ἄλλων τε, τοῦ Böckh² καὶ τοῦ Dittenberger³.

14) 149) Ὁμοίως ἐν Ἀμβρόσιω «Καλλιστραία . . Ἀπόλλωνι Νικίας». Ἐπαφρόδειτε χαῖρε καὶ τὰ ἐξῆς»⁴.

Ἠνωμένας ἐπὶ τὸ αὐτὸ παρέχει πρῶτος ἐνταῦθα ὁ Μελέτιος τρεῖς ἐπιγραφάς· α) Καλλιστραία Ἀπόλλ(λ)ωνι, ἧς ἕκτοσ' ἐξέλιπε τὸ ἐξ ἀριστερῶν πρῶτον ἡμισυ⁵· β) Νικίας⁶· γ) Ἐπαφρόδειτον χαῖρε⁷.

17) Ἐν Ἐλατεῖα (Λεῦτα)· α) Ἐν αὐτῇ ἀνέγνων ἐπιγραφάς· Ἀυτοκράτορα Καίσαρα Μάρκον Ἀυρήλιον Ἀντωνεῖνον Εὐσεβῆ Σεβαστὸν τὸν (γράφει Βρετανικὸν) Μέγιστον, ἡ Βουλὴ καὶ ὁ Δῆμος Ἐλατέων»⁸.

Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην, εὑρεθεῖσαν ἐν τῷ ἐκκλησιδρίῳ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου καὶ ἀποκειμένην νῦν ἐν τῷ μουσεῖῳ Δραγματίου, ἶδε μετὰ τὸν Μελέτιον ἐκδεδομένην παρ' ἄλλοις τε, τῷ Böckh⁹ καὶ τῷ Dittenberger¹⁰.

18) Ὁμοίως ἐν Ἐλατεῖα· α) Ἐτέραν ἐν λίθῳ ἐγγεγλυμμένῳ· Ἐπὶ Ῥωμαίῳ φίλῳ Καλλιδώρα»¹¹.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη, παραναγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ Μελετίου καὶ

¹ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 316.

² Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1729.

³ Ἐνθ' ἀν. σ. 5 ἀρ. 16.

⁴ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 316.

⁵ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1726. Dittenberger ἔνθ' ἀν. σ. 5 ἀρ. 15.

⁶ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1747. Dittenberger ἔνθ' ἀν. σ. 7 ἀρ. 25.

⁷ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1745. Dittenberger ἔνθ' ἀν. σ. 7 ἀρ. 23.

⁸ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 316.

⁹ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1735.

¹⁰ Ἐνθ' ἀν. σ. 42 ἀρ. 145.

¹¹ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 322.

ἀποκειμένη νῦν ἐν Δραγμανίῳ πλησίον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἐξεδόθη κατόπιν ὀρθῶς. Ἴδε αὐτὴν παρὰ τῷ Böckh¹ καὶ Dittenberger², ἔχουσαν ὡς: Ἐπί Γ[ε]νναίῳ. Φιλῷ. Καλλιῶρα.

19) Ὁμοίως ἐν Ἐλατεῖᾳ « ἐν ἄλλῳ Νέμεια Ἐφεσον Ἀδριάνια β' καὶ ἄλλας πλείστας »³.

Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην, οὐκ ὀρθῶς ἐκγραφεῖσαν τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Μελετίου, ἴδε καὶ παρὰ τῷ Böckh⁴ καὶ Lebas⁵, ὀρθοτερον δὲ παρὰ τῷ Paris⁶ καὶ Dittenberger⁷.

20) Ἐν Θρονίῳ τῆς Λοκρίδος « Θρόνιον πόλις ποτὲ, τανῦν Ἐρίπειον, ἀνωθεν εὐρισκόμενον ἀπὸ τὸ Ῥωμάνι τὴν Κώμην, τοῦ ὁποίου ὁ τόπος καλεῖται κοινῶς Παλαιόκαστρο εἰς τὰ Μάρμαρα, ὅπου εὗρον ἐπιγραφὴν τοιαύτην: Ἀγαθῆ Τύχα. Ἀρχοντος Ἀλεξίου Γραμματέως Εὐφράνορος, Ταμῖα Ἀριστέριους (γράφε Ἀρισ(οι)έριους) ἔδοξε τῇ Βουλῇ καὶ τῷ Δάμῳ Θρονιέων Ἀλκίνοα (γράφε Ἀλκίνο[ν]) Δημητρίου Ἐφ..... (συμπλήρου Ἐφ[έσιον].....) Ὀπονντίων..... ὀλογχητόν (γράφε [ιο]ολόγχητον.....) πόλις ποτὲ Μεσόγειος, καὶ τὰ λοιπὰ »⁸.

Ἴδε τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην, ἐκγραφεῖσαν τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Μελετίου, νῦν παρ' ἄλλοις τε καὶ τῷ Böckh⁹ καὶ Dittenberger¹⁰.

21) Ἐν Ἀταλάντῃ « Εἰς αὐτὸ τὸ Ταλάντι ἴδον ἐπιγραφὰς πολλὰς ἀλλὰ διεφθαρμένας, εἰς τὸν Ἅγιον Παντελεήμονα

¹ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1742.

² Ἐνθ' ἀν. σ. 46 ἀρ. 179.

³ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 322.

⁴ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1731.

⁵ Inscriptions Τόμ. Β', σ. 171 ἀρ. 819.

⁶ Bulletin de correspondance Hellénique Τόμ. Γ' (1886) σ. 383 ἀρ. 20.

⁷ Ἐνθ' ἀν. σ. 41 ἀρ. 138.

⁸ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 325.

⁹ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1751.

¹⁰ Ἐνθ' ἀν. σ. 73 ἀρ. 309.

» *Ἀγαθῆ τύχα δάμω. Ὀπούντιοι ἔδωκαν... .. τικον αὐτοὶ καὶ Ἄγγοι... .. ἀουλίαν καὶ αὐτοῖς καὶ κατὰ θάλασσαν τ... .. Ἄρχοντος Ἐροδάμω Νικόβουλος Νικοτέα* ¹.

Τὴν ἀποκεκρουμένην ταύτην ἐπιγραφὴν λίαν πλημμελῶς ἐξέγραψεν ὁ Μελέτιος πρῶτος. Ἴδε αὐτὴν ὀρθῶς ἐκδεδομένην ἀλλαγῶς τε καὶ παρὰ τῷ Böckh² καὶ Dittenberger³.

22) Ὁμοίως ἐν Ἀταλάντῃ « *Εἰς δὲ τὸν Ἅγιον Νικόλαον: Ἡρόδοτος λάμπων Ἀμφιανθέοις* » ⁴.

Παραληφθεῖσα ἐκ τοῦ Μελετίου εὑρηται ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη καὶ παρὰ τῷ Böckh⁵, ἀναγινώσκοντι αὐτὴν ὧδε: Ἡρόδοτος, Λάμπων, Ἀμφιαν θεοῖς.

23) Ὁμοίως ἐν Ἀταλάντῃ « *καὶ ἑτέρα: Ὁ παλαιὸς Τάτιος ὁ πολίχου... .. καὶ ἄλλας διεφθαρμένας* » ⁶.

Παραλαβὼν ἐκ τοῦ Μελετίου ὁ Böckh⁷ ἀνέγνω τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην ἐν τῷ Corpus Inscriptionum Graecarum ὧδε: Ὁ παλαιός. Τάτιος ὁ Πολίχου?

24) Ἐξ Ὠρωποῦ « *Μετὰ ταῦτα εἶναι τὸ Σικάμινον, τανῶν κώμη, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἐκκλησίαν τῶν ἁγίων μ' Μαρτύρων κεῖται λίθος ἐπιγραφὴν ἔχων, Ἡφροδίσιος Ζωπύρου Ὠρωπίος* » ⁸.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη εἶνε ἄρᾳ γε ἡ αὐτὴ, ἣν ἐν τῷ ἐκκλησιδρίῳ τῶν ἁγίων Σαράντα τῆς κώμης Σικάμινο ἀποκειμένην ἐξ ἔδωκαν πολλοὶ μετὰ τὸν Μελέτιον, ὁ Leake⁹, ὁ Lebas¹⁰, ὁ Keil¹¹

¹ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 326.

² Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1752.

³ Ἐνθ' ἀν. σ. 65 ἀρ. 268.

⁴ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 326.

⁵ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1754.

⁶ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 326.

⁷ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1753.

⁸ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 332.

⁹ Travels in Northern Greece Τόμ. Β' πιν. XIII ἀρ. 61.

¹⁰ Inscriptions Τόμ. Β' σ. 473.

¹¹ Sylloge Inscriptionum Boeoticarum σ. 156 ἀρ. XLI d.

καὶ ὁ Dittenberger¹; Ἀλλ' ὁ λίθος οὗτος ἔχει Ζωίλου ἀντὶ Ζωπύρου.

25) Ἐν Χαιρωνείᾳ (Καπραίνῃ)· « Εὖρον ἐπιγραφεὶς εἰς μὲν τὴν Βρύστιν ταύτης ταύτην » Σέξτον Κλαύδιον αὐτόβουλον ὁμώνυμον τῷ Πατρὶ, ἔκτον ἀπὸ Πλουτάρχου, ἀρετὴν πᾶσαν ἐν βίῳ καὶ λόγοις ἐπιδειξάμενον, ἐν τῇ . . . . Φιλόσοφον ἐτῶν . . . . β'. ἢ πρὸς Μητρὸς Μάμμη Καλλικλὲ . . . . ἢ οἱ Γονεῖς, καὶ αἱ Ἀδελφαὶ τῶν ἡρώ . . . . δη . . . β . δ . . . . »².

Τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην, ἐκδόθεισαν τὸν δέκατον ἕνατον αἰῶνα ὑπ' ἄλλων, παρέλαβον ὁ τε Böekh³ καὶ ὁ Dittenberger⁴.

Ἀντὶ τῶν παρὰ Μελετίῳ ἐν τῇ γραπτέον ἐντ[ελῆ], τὸ . . . β' συμπληρωτέον εἰς [κ]β', τὰ Καλλικλὲ . . . ἢ ἐπανορθωτέα εἰς Καλλικλε[ια κα]σι, ἀντὶ δὲ τῶν λέξεων τῶν ἡρώ . . . δη . . . β . δ . . . . γραπτέον τ[ὸ]ν ἡρώ[α ψ]η[φίσματι] β(ουλή)ς δ(ήμου).

26) Ὁμοίως ἐν Χαιρωνείᾳ· « Εἰς δὲ τὸν ναὸν τῆς Παναγίας ἐν λίθῳ » Ἄρχοντας Φιλοξένου, μηνὸς ἀλαλκομενήου πεντεκαδεκάτῃ ἀλέξων ῥόδωνος ἀνατιθέσθαι τὴν ἰδίαν δούλην Διονυσίαν τὸν τοῦ ζῆν χρόνον ἀνάθεσιν ποιούμενος διὰ τοῦ συνεδρίου κατὰ τὸν νόμον »⁵. Ἐβρῆται παρὰ τε ἄλλοις ἐκδόταις καὶ τῷ Böekh⁶ καὶ Dittenberger⁷.

Ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη ἔχει ἀναγραφῇ ὀρθῶς ὑπὸ τοῦ Μελετίου, παραλείψαντος μόνον τὸ ἄρθρον τὴν πρὸ τῆς λέξεως ἀνάθεσιν.

27) Ὁμοίως ἐν Χαιρωνείᾳ· « Ἄρχοντας Καφισίου, μηνὸς Βουκατίου τριακάδι, Κράτων Ἀμνίου, καὶ Εὐγυιὰν Ἰκαρέτου, συνεναρεστούντων καὶ τῶν Υἱῶν, ἀνατιθέασιν τὸ δουλι-

¹ Inscriptiones Graecae Megaridis Oropiae Boeotiae. Ἐν Βερολίῳ 1892 σ. 153 ἀρ. 463.

² Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 334.

³ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1627.

⁴ Ἐνθ' ἀν. σ. 637 ἀρ. 3425.

⁵ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 334.

⁶ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1608.

⁷ Ἐνθ' ἀν. σ. 620 ἀρ. 3324.

κὸν αὐτῶν κοράσιον Σωσίχαν ἱερὸν τῷ Σέραπι παραμῖναν »¹.
Κράτων καὶ Εὐγυιάν ἕως ἂν ζῶσιν ἀνεκλήτως τὴν ἀνά-
θεσιν ποιούμενοι διὰ τοῦ συνεδρίου κατὰ τὸν νόμον »².

Εὑρηται μετ' ἄλλας ἐκδόσεις παρά τε τῷ Böckh³ καὶ τῷ
Dittenberger⁴.

Ἐντὶ Εὐγυιάν Ἰκαρέτου γράφει Εὐγυία Νικαρέτιον, τὰ Σέ-
ραπι παραμῖναν ὀρθῶς πρέπει νὰ γραφῶσι Σεράπι παραμῖναν,
ἐντὶ δὲ τῶν Κράτων καὶ Εὐγυιαν γραπτίον Κράτωνι καὶ Εὐγυία.

28) Ὁμοίως ἐν Χαιρωνείᾳ: Ὁ Ἀρχοντας Διοκλέους τοῦ Συμ-
μίου, μηνὸς Συναμοσχῶου πεντεκαίδεκάτῃ δεξ ..... τὰ λοιπὰ
διεφθαρμένα »⁵.

Ἡ ἐπιγραφή αὕτη, παρανεγνωσμένη καὶ ἀτελής παρά τῷ
Μελετίῳ, εἶχεν ἐκγραφή τὸ πρῶτον ἄνευ ὀλίγου μέρους τοῦ
τέλους ὑπὸ Κυριακοῦ τοῦ Ἀγκωνίτου⁶, εὑρηται δὲ τελευταῖον
πλήρης παρά τῷ Böckh⁷ καὶ Dittenberger⁸.

Τῆς αὐτῆς ἐπιγραφῆς μέρος παρανεγνωσμένον ὑπὸ τοῦ Με-
λετίου εἶνε τὸ ἐξῆς: Ὁ Ἀρχοντας Πατρωνος μηνὸς (αἱ λέξεις
αὗται δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῷ λίθῳ) παθανίου (ἐντὶ Ἀθανίου),
παρόντος αὐτῆ τοῦ ἀνδροχόου (ἐντὶ ἀνδρός) Σαμίχου τοῦ Φι-
λοξένου ἀνακίθησι δῶρον (ἡ λέξις αὕτη λείπει ἐν τῷ λίθῳ)
τὰς ἰδίας δούλας Καλλίδας (ἐντὶ Καλλίδα) καὶ πυθινὸν (ἐντὶ
Πῦθιν). Ἐν τῷ αὐτῷ λίθῳ εἰσὶ καὶ ἄλλαι πλείσται, ἀλλὰ
διεφθαρμένα »⁹.

¹ Τὸ τελικόν τοῦτο εἰσαγωγικόν κατὰ λάθος ἐτίθη παρά τῷ Μελετίῳ, διότι τὰ ἐκό-
μινα εἶνε ἀπλή συνέχεια τῶν ἀνωτέρω

² Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 334.

³ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1608 h.

⁴ Ἐνθ' ἀν. σ. 650 ἀρ. 3325.

⁵ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 335.

⁶ Inscriptiones seu Epigrammata Graeca et Latina reperta per Illyricum.
Ἐν Ῥώμῃ 1747 σ. XXXIII ἀρ. 220.

⁷ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1608 6.

⁸ Ἐνθ' ἀν. σ. 620 ἀρ. 3322.

⁹ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 335.

29-30) Ὁμοίως ἐν Χαιρωνείᾳ: « ἐν ἄλλῳ Ἐὐνομία (ἀντι Ἐὐνόμα) ἀμφίλπιος Κριτόλα ἀπουθίας ἀρταμίδει λειδίῃ (ἀντι Κριτολάα Πουθίας Ἀρτάμιδι Εἰλειδίῃ) ἐνπέδωνος . . . . (ὅθεν ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ λίθου τὸ ὑπὸ τοῦ Μελετίου δηλούμενον κενόν) ἀρχοντος μηνὸς θηλουθίου πεντεκαδεκάτη, παλλὰς (ἀντι Πολιαρχίς) Κράτωνος ἀνατίθησιν τὴν ἰδίαν θεράπαιναν Καλλῶ Ἰερὰν τῇ ἀρτεμ . . . . (ἀντι Ἀρτέμιδι) καὶ τὰ λοιπὰ »¹.

31) Ὁμοίως ἐν Χαιρωνείᾳ: « ἐν ἐτέρῳ λίθῳ Κριτόλαος Ἀριστιών »².

Ἡ ἐπιγραφή αὕτη εἶνε μέρος ἀπελευθερωτικῆς ἐπιγραφῆς ἐπιγραφείσης τὸ πρῶτον ὑπὸ Κυριακοῦ τοῦ Ἀγκωνίτου³, ἔπειτα δὲ μετ' ἄλλους ἐκδόθεισης παρὰ τῷ Böckh⁴ καὶ τελευταῖον παρὰ τῷ Dittenberger⁵.

Ἴδε καὶ τὴν ὑπ' ἀρ. 32.

32) Ὁμοίως ἐν Χαιρωνείᾳ: Κάλλις Καλλιπίδας Ἀρταμίδει λειδίῃ (ἀντι Ἀρτάμιδι Εἰλειδίῃ) »⁶.

Ὡς ἰδίαν ἐπιγραφὴν παρέχει ὁ Μελέτιος ταύτην, ἐν ᾧ ἀποτελεῖ τὸν δεῦτερον στίχον τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀρ. 31 παρατεθείσης ἐπιγραφῆς.

33) Ὁμοίως ἐν Χαιρωνείᾳ: « Ἐν ἐτέρῳ Χαίροις σωτήρης (ἀντι Σώτηρε) καὶ ἐν θνητοῖς ποθητέ »⁷.

Σώζεται καὶ τὴν σήμερον ἐνωκοδομημένη ἐν τῇ κατὰ τὴν

¹ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 334-5. Πρὸς Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1597. 1609. Dittenberger ἔνθ' ἀν. σ. 635 ἀρ. 3411. Ἐνταῦθα ἤνωσεν ὁ Μελέτιος δύο ἀπελευθερωτικὰς ἐπιγραφὰς τοῦ αὐτοῦ λίθου, ὧν ἡ δευτέρα ἀρχαία ἀπὸ τῶν λίθων Ἐμπέδωνος ἀρχοντος.

² Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 335.

³ Inscriptiones seu Epigrammata. . . reperta per Illyricum σ. XXXIII ἀρ. 219.

⁴ Corpus Inscriptionum Graecarum ἀρ. 1596.

⁵ ἔνθ' ἀν. σ. 634 ἀρ. 3410.

⁶ Μελετίου Γεωγραφία Τόμ. Β' σ. 335.

⁷ Αὐτόθι.